

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO MORA, TURIZMA,
PROMETA I RAZVITKA**

ANALIZA TURISTIČKE 2004.

Zagreb, 28. rujan 2004.

SADRŽAJ

I	UVOD	1
II	OSTVARENI REZULTATI	1
	1. Smještajni kapaciteti	1
	2. Trgovina na malo	3
	3. Zaposleni u djelatnosti hoteli i restorani	4
	4. Ostvareni turistički promet	4
III	OSTVARENI PRIHOD OD TURISTIČKIH PUTOVANJA	7
IV	ZAKLJUČAK	8

I UVOD

S ciljem daljeg oporavka i što kvalitetnijih priprema, 25. veljače 2004. Vlada Republike Hrvatske je usvojila Program pripreme turističke 2004. i ujedno imenovala međuresorsko Povjerenstvo za njegovu provedbu.

Programom Pripreme turističke 2005. godine Vlada RH je utvrdila mjere i aktivnosti za nadležna ministarstva i dr. državna tijela, te dala preporuke svim županijama, gradovima, općinama, turističkim zajednicama, te gospodarskim subjektima za poduzimanje mjera iz njihove nadležnosti.

Dosadašnji tijek turističke 2004. pokazao je da će hrvatski turizam zabilježiti još jednu uspješnu poslovnu godinu, što pokazuje i raspoloživi statistički i dr. podaci.

II OSTVARENI REZULTATI

1. Smještajni kapaciteti

	BROJ STALNIH KREVETA VII mjesec		Indeks 2004/2003.	UDJEL U %	
	2003.	2004.		2003.	2004.
Hoteli i aparthoteli	97.413	100.572	103,2	13,7	13,9
Turistička naselja	53.039	52.288	98,6	7,5	7,2
Kampovi	197.476	210.303	106,5	27,8	29,1
Sobe i apartmani	307.007	314.191	102,3	43,3	43,5
Ostali objekti	54.013	45.609	84,4	7,6	6,3
	708.948	722.963	102,0	100,0	100,0

Izvor: Privremeni podaci Državnog zavoda za statistiku (podatke o smještajnim kapacitetima DZS snima na dan 31. kolovoza, tako da su podaci za srpanj nepotpuni, ali ipak ukazuju na određena kretanja)

Prema privremenim/nepotpunim podacima Državnog zavoda za statistiku u srpnju ove godine Hrvatska je raspolagala s ukupno 722,9 tisuća stalnih kreveta u svim vrstama smještaja što je 2% više nego prošle godine. Iako je broj kreveta u hotelima povećan za oko 3,2 tisuće ili 3% hotelski kapacitet još uvijek ima vrlo skroman udjel u ukupnim smještajnim kapacitetima (13,9%) što je nedovoljno u odnosu na tržišnu potražnju, posebice u glavnoj sezoni. Najveći porast kapaciteta u ovoj godini bilježe kampovi (7%), što je pridonijelo i blagom povećanju njihovog udjela u ukupnim kapacitetima sa 27,8% u 2003. godini na 29,1% u 2004. godini. Dalji rast od 2% bilježi i broj kreveta u sobama i apartmanima kod građana iznajmljivača, tako da je i njihov udjel povećan sa 43,3% na 43,5%. Međutim, unatoč rastu broja kreveta, smanjen je broj registriranih građana iznajmljivača za oko 800 (sa 47.498 u srpnju 2003. na 46.704 u srpnju 2004.).

Međutim, zahvaljujući intenzivnim ulaganjima gospodarskih tvrtki u posljednje 2-3 godine, kao i primjeni novog pravilnika o kategorizaciji (koje je na snazi od svibnja 2002.) bitno su poboljšani standardi i kvaliteta hotelske ponude što pokazuju slijedeći podaci:

Hoteli – struktura kreveta u %

	2001.	2003.	2004.	2004. *
1*	8,2	5,1	3,7	3,6
2*	40,9	32,5	31,7	30,6
3*	45,3	53,0	55,0	53,1
4*	2,4	6,0	6,3	8,4
5*	3,3	3,3	3,3	4,3
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0

Izvor: Podaci Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka

* uključeni i objekti koji imaju rješenje o privremenom obavljanju djelatnosti

Iz naprijed navedenih podataka je vidljivo da se u prošloj i ovoj godini znatno smanjio udjel hotela s 1* i 2*, a povećao udjel s 3*, 4* i 5*. Kada se uključe i objekti koji se podnijeli zahtjeve za određene kategorije, ali zbog manjih nedostataka za sada imaju rješenje o privremenom obavljanju djelatnosti, stanje kvalitete naše hotelske ponude je bitno bolje. Dok smo još 2001. godine imali oko 50% hotelskih kapaciteta s 1* i 2*, u ovoj godini njihov udjel iznosi svega 34%. Posebno treba naglasiti povećanje kapaciteta s 4* i 5* koji na međunarodnom tržištu imaju sve veću potražnju. Također treba istaknuti da su uz velik broj obnovljenih hotela izgrađeni i otvoreni i/ili zatvoreni bazeni i dr. sadržaji (wellness, fitness i dr.) što je omogućilo i povećanje cijena i produženja sezone, a time i ukupno bolje financijske rezultate gospodarskih tvrtki što pokazuju i podaci o kretanju cijena.

Indeksi potrošačkih cijena

	<u>VII 2004.</u> Ø 2001.	<u>VII 2004.</u> VII 2003.	<u>VII 2004.</u> VI 2004.	<u>VII 2004.</u> XII 2003.
UGOSTITELJSKE USLUGE	114,1	104,1	101,4	105,3
Hrana i piće	110,7	103,8	100,1	102,3
Usluge smještaja	151,8	107,3	114,4	138,9

Izvor: Državni zavod za statistiku

Kao i prethodnih i u ovoj godini najveći porast imale su cijene usluga smještaja. U srpnju 2004. one su u odnosu na isti mjesec prošle godine povećane 7,3%, a u odnosu na lipanj ove godine 14,4%. Takav rast cijena bio je moguć prije svega zbog ulaganja u povećanje standarda i kvalitete smještajne ponude, što posebno pokazuje indeks u odnosu na prosjek 2001. godine, od kada su cijene povećane čak 51,8%. Takvo kretanje cijena ukazuje na realnost procjena gospodarskih tvrtki da će u 2004. financijski učinci rasti znatno više od rasta obujma fizičkog prometa, što će se sigurno pozitivno odraziti i na prihode Državnog proračuna.

Realizacija programa «Poticaj za uspjeh»

Program kreditiranja malog obiteljskog poduzetništva u turizmu "POTICAJ ZA USPJEH" prihvaćen od Vlade Republike Hrvatske 14. ožujka 2002. godine izmijenjen je i dopunjen 3. lipnja 2004. godine. Glavne izmjene u Programu odnose se:

- na namjene kredita (više se ne kreditiraju ulaganja u apartmane i sobe, jer su to smještajni objekti koji ne doprinose poboljšanju ponude, manje su radno intenzivni, a i devastiraju turistički prostor, već se kreditiraju samo mali obiteljski hoteli, pansioni, i kampovi, te eventualno aparthoteli s restoranom)
- kapacitet smještajnih objekata (povećan je dozvoljeni kapacitet smještajnog objekta, pa hotel i pansion mogu imati od 10 do 40 soba, kampovi od 20 do 100 kamp jedinica, a aparthotel od 7 do 20 apartmana)
- rok otplate kredita (produljen je otplatni rok na 15, odnosno 20 godina s uključenim počekom od 2 godine).

Iz programa «Poticaj za uspjeh» do sada je:

- kreditirano ulaganje u kupnju, izgradnju ili rekonstrukciju 81 smještajnog objekta (38 hotela i pansiona, 40 apartmana i 3 kampa)
- odobren 21 kredit u Programu «Pod stoljetnim krovovima»
- refinancirano 26 postojećih nepovoljnih kredita (hoteli, pansioni)

Program se provodi preko poslovnih banaka, a do sada je 13 banaka zaključilo s Ministarstvom Ugovor o njegovoj realizaciji. Do 1. rujna 2004. godine odobreno je **128 kredita** u vrijednosti oko **371 mln kn**.

2. Trgovina na malo

	Indeksi prometa prema pretežitoj djelatnosti			
	Ukupan promet		Promet od trgovine na malo	
	nominalno	Realno	nominalni	realni
<u>II 2004.</u> I 2004.	102,5	102,7	100,2	100,4
<u>III 2004.</u> II 2004.	115,0	115,0	114,9	114,9
<u>IV 2004.</u> III 2004.	106,5	106,3	106,9	106,7
<u>V 2004.</u> IV 2004.	100,4	99,9	99,7	99,2
<u>VI 2004.</u> V 2004.	103,4	104,0	102,9	103,5
<u>VII 2004.</u> VI 2004	111,3	112,4	112,8	113,9

Izvor: Državni zavod za statistiku

Napomena: u podacima je iskazan promet na malo osim trgovine motornim vozilima i motociklima, popravak predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo

Indeksi kretanja prometa u trgovini na malo (i nominalni i realni) indirektno pokazuju koliki je utjecaj turizma na obujam njenog poslovanja. Podaci (izuzev ožujka) pokazuju da je rast prometa u trgovini na malo veći u mjesecima kada se bilježi veći turistički promet. Osim toga izuzetno visok rast prometa u trgovini na malo, posebice u srpnju ukazuje na znatno veću turističku aktivnost od one registrirane, jer mnogi gosti koji dolaze individualno i snabdijevaju se u trgovini ne prijavljuju svoj boravak, ili prijavljuju kraći boravak od stvarnog. Ovi podaci također ukazuju na značaj koji turizam ima za cjelokupno gospodarstvo koje kroz turizam posebice u glavnoj sezoni najlakše i najpovoljnije može plasirati svoje proizvode.

3. Zaposleni u djelatnosti hoteli i restorani

	BROJ ZAPOSLENIH		Indeks VI 2004.	Indeks VI 2004.
	I mjesec 2004.	VI mjesec 2004.	----- I 2003.	----- VI 2003.
Pravne osobe	31.981	43.319	135,4	101,2
Obrtnici	36.924	42.017	113,8	101,1
UKUPNO	68.905	85.336	123,8	101,2

Izvor: Državni zavod za statistiku

Povećanje turističkog prometa pridonijelo je i porastu zaposlenih u djelatnosti hoteli i restorani. U lipnju 2004. godine ukupno je kod pravnih osoba i obrtnika iz ove djelatnosti bilo zaposleno 85,3 tisuće radnika što je 1,2% više nego u istom mjesecu prošle godine. Ako se promatra 2004. godina uočljiv je pozitivan utjecaj na zapošljavanje koji je uvjetovan sezonskim karakterom turističkog poslovanja. Od siječnja do lipnja ove godine u djelatnosti hoteli i restorani zaposleno je 16,4 tisuće novih radnika što predstavlja porast od 23,8%, a vjerojatno je da je ostvareno i povećanje indirektno zaposlenosti u djelatnostima koje su komplementarne s turizmom (trgovina, promet i dr.).

4. Ostvareni turistički promet

Granični promet putnika od I – VII 2004.

	Broj putnika I – VII (u 000)			Indeks VII 2004/VII 2003.		
	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani
Cestovni promet	34.171	11.077	23.094	102,4	102,7	102,3
Željeznički promet	345	149	196	92,0	89,8	93,8
Pomorski promet	461	27	434	95,3	75,0	96,9
Zračni promet	682	101	570	122,7	110,9	125,3
UKUPNO	35.659	11.365	24.294	102,5	102,5	102,5

Izvor: Državni zavod za statistiku

U prvih sedam mjeseci ove godine u Hrvatsku je ukupno ušlo 35,7 mln putnika ili 2,5% više nego u istom razdoblju prošle godine. Stranih putnika ušlo je 23,1 mln (rast 2,3%), a domaćih 11,1 mln (rast 2,7%). Čak oko 96% svih putnika ušlo je cestovnim prometom koji je povećan ukupno 2,4 %. Najveći porast broja putnika ostvaren je u zračnom prometu čiji je broj ukupno povećan čak 22,7%, a stranih 25,3%.

Turistički promet po mjesecima 2004. godine

MJESECI	TURISTI		INDEKS	NOĆENJA		INDEKS
	2003.	2004.	2004/2003	2003.	2004.	2004/2003
I	90.622	93.483	103,2	235.954	267.365	113,3
II	109.550	120.658	110,1	273.317	318.659	116,6
III	151.439	179.592	118,6	381.690	487.981	127,8
IV	420.251	433.491	103,2	1.282.997	1.309.962	102,1
V	735.684	825.346	112,2	2.588.134	2.870.609	110,9
VI	1.285.342	1.207.884	94,0	6.598.851	6.062.380	91,9
VII	2.049.213	2.289.665	111,7	13.021.722	13.362.862	102,6
VIII	2.425.887	2.462.953	101,5	16.072.553	16.407.228	102,1

Izvor: Državni zavod za statistiku za razdoblje I-VII, a HTZ za VIII mjesec

Naprijed navedeni podaci pokazuju da se, izuzev u lipnju, u 2004. godini kontinuirano bilježi rast turističkog prometa i u broju dolazaka i u broju noćenja. Naročito dobri rezultati ostvareni su u predsezoni (I-V mjesec), što znači da će u ovoj godini doći do produženja sezone što je jedan od trajnih ciljeva razvoja turizma. Podbačaj u lipnju kada se održavalo Europsko prvenstvo u nogometu u određenoj je mjeri rezultat politike cijena i nepravovremenog prilagođavanja dijela hotelskih i drugih tvrtki tržišnim oscilacijama potražnje i aktivnostima konkurencije, ali su određeni utjecaj na rezultate kampova imale vremenske prilike (dosta kišnih dana), ali i rast cijena koje su s obzirom na kvalitetu dosegle limit tržišne prihvatljivosti.

Organizirani turistički promet

Zahvaljujući subvencijama Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka organizirani turistički promet imao je presudni utjecaj na visoki rast turističkog prometa u predsezoni, ali i na stabilnost prometa u glavnoj sezoni.

	I-V mjesec		VI mjesec		VII mjesec	
	Broj u 000	Indeks 2004/2003.	Broj u 000	Indeks 2004/2003.	Broj u 000	Indeks 2004/2003.
Dolasci						
- individualno	891	104,3	713	91,7	1.644	111
- organizirano	761	116,6	494	97,4	645	114
Noćenja						
- individualno	2.315	103,4	3.058	89,5	8.839	105
- organizirano	2.939	116,3	3.005	94,5	4.523	99

Izvor: Državni zavod za statistiku

U razdoblju I-V mjesec kada su se primjenjivale subvencije organizirani turistički promet imao je rast od preko 16%, za razliku od individualnog turističkog prometa koji je rastao 3-4%. Iako se u lipnju i srpnju više nisu primjenjivale subvencije za organizirani autobusni promet, nastavak subvencioniranja sezonskih zračnih mostova Croatia airlinesa, kao i chartera touroperatora i putničkih agencija omogućio je zadovoljavajuće rezultate u organiziranom turističkom prometu. Također treba reći da je obujam organiziranog turističkog prometa u glavnoj sezoni uvelike zavisio od politike gospodarskih subjekata koji, zbog viših cijena, veći dio svojih kapaciteta tada usmjeravaju prema individualnim gostima. Važnost organiziranog turističkog prometa je i u tome što se ostvaruju duži boravci nego u individualnom turističkom prometu, te što se u cijelosti prijavljuje ostvareni promet tj. nema sive ekonomije. Do 10. rujna 2004. ukupno je obrađeno 2.016 zahtjeva za subvencije touroperatora i putničkih agencija i Croatia airlinesa, koji su uz subvenciju doveli 158,8 tisuća putnika. Ukupno do sada ostvareni iznos subvencija iznosi 25,6 mln kn.

Ostvareni turistički promet I – VIII

	I – VIII 2004.	% promjene I – V III 2004. ----- I – VIII 2003.
Dolasci u 000		
- ukupno	7.307	+4 %
- strani	6.348	+4 %
- domaći	959	+1%
Noćenja u 000		
- ukupno	40.936	+1 %
- strani	36.495	+2 %
- domaći	4.442	0 %
Dolasci u 000 po zemljama		
- Njemačka	1.231	+3 %
- Italija	1.034	-1 %
- Slovenija	802	-6 %
- Češka	566	-7 %
- Austrija	563	0 %
- Mađarska	344	+14 %
Noćenja u 000 po zemljama		
- Njemačka	8.764	-3 %
- Italija	4.980	+2 %
- Slovenija	4.866	-4 %
- Češka	3.596	-8 %
- Austrija	2.950	-3 %
- Mađarska	1.881	+9 %
Noćenja u 000 po županijama		
- Istarska	14.688	0 %
- Primorsko-goranska	8.796	-1 %
- Ličko-senjska	937	+13 %
- Zadarska	4.439	0 %
- Šibensko-kninska	2.490	0 %
- Splitsko-dalmatinska	5.883	+4 %
- Dubrovačko-neretvanska	3.192	+11 %
- Grad Zagreb	511	+2 %

Izvor: Hrvatska turistička zajednica

Napomena: Podaci TZ Grada Zagreba su nepotpuni

Prema podacima Hrvatske turističke zajednice, Hrvatska je u prvih osam mjeseci zabilježila 7,3 milijuna turističkih dolazaka što, u odnosu na isto razdoblje prošle godine, predstavlja rast od 4%. Strani turisti ostvarili su 6,3 milijuna dolazaka, što predstavlja rast od 4%, dok je broj dolazaka domaćih turista porastao 1%. U promatranom razdoblju ostvareno je ukupno 40,9 milijuna noćenja ili 1% više nego u prvih osam mjeseci prošle godine. Strani su turisti ostvarili 36,5 mln noćenja (rast 2%), a domaći 4,4 mln noćenja što je na razini prošlogodišnjeg ostvarenja. Iako je već nekoliko godina prisutna tendencija skraćivanja boravka velika razlika između rasta broja turističkih dolazaka i ostvarenih noćenja, ukazuje na činjenicu da se u nekim segmentima i nadalje ne prijavljuje sav ostvareni promet, unatoč pojačanom nadzoru Državnog inspektorata, koji je rezultirao boljim prijavljivanjem gostiju.

Promatrano po zemljama podrijetla iz tradicionalno najvažnijih turističkih zemalja, izuzev Italije i Mađarske koja bilježi izuzetno visoki rast, uglavnom se bilježi stagnacija ili pad turističkog prometa. Međutim, taj se pad prometa nadoknađuje s nekih za Hrvatsku «novih» ali potencijalno izuzetno važnih tržišta koja bilježe izuzetno visoki rast i broja dolazaka i broja noćenja i to:

Z E M L J A	% promjene I – V III 2004.	
	----- I – VIII 2003	
	DOLASCI	NOCENJA
Francuska	+72	+69
Velika Britanija	+37	+34
Rusija	+19	+17
Danska	+43	+48
Švedska	+69	+69
Švicarska	+22	+16

Izvor: Hrvatska turistička zajednica

Takva kretanja utjecala su i na promjenu ukupne strukture stranog turističkog prometa. Tako je udjel šest naprijed navedenih zemalja u ukupnim stranim dolascima povećan sa 6,4% u 2003. godini, na 9,2% u 2004. godini, a njihov udjel u ukupnim stranim noćenjima sa 5,7% na 8,1%. Ova promjena za hrvatski turizam je izuzetno bitna, jer se jačanjem novih tržišta smanjuje ovisnost o tradicionalnim emitivnim tržištima i time dugoročno osigurava stabilnost rasta turističkog prometa. Ono što je isto tako važno je činjenica da je riječ o tržištima izuzetno visoke kupovne moći što znači da se povećanjem njihovog prometa povećavaju i prihodi od turističke potrošnje.

Promatrano po županijama najbolje rezultate bilježe Ličko-senjska i Dubrovačko-neretvanska županija, dok je u Istarskoj, Zadarskoj i Šibensko-kninskoj županiji turistički promet na prošlogodišnjoj razini, dok je blagi pad zabilježen samo u Primorsko-goranskoj županiji.

III OSTVARENI PRIHOD OD TURISTIČKIH PUTOVANJA

- u mln USD

I-III 2003.	I-III 2004. ¹	Indeks I-III 2004/I-III 2003.
397,8	444,7	111,8

Izvor: Hrvatska narodna banka

¹ privremeni podatak

Prema podacima HNB Hrvatska je u prvom kvartalu 2004. ostvarila 11,8% veći prihod od stranih turističkih putovanja nego u istom kvartalu prošle godine. I podaci hotelskih i drugih tvrtki ukazuju da će u ovoj godini rast prihoda biti veći od rasta fizičkog prometa, što je prije svega omogućeno porastom cijena u obnovljenim/novouređenim objektima, kao i proširivanjem ponude dodatnih sadržaja u smještajnim objektima (bazeni, wellness i dr.), kao i u turističkim mjestima.

IV ZAKLJUČAK

Na do sada ostvarene rezultate fizičkog prometa koji se kreću u okviru planiranih 3-5% rasta, utjecali su slijedeći činitelji :

POZITIVNI	NEGATIVNI
<ul style="list-style-type: none"> ➔ dobro osmišljen i u cijelosti realiziran program nacionalne promocije HTZ-a ➔ subvencioniranje organiziranog turističkog prometa ➔ pravovremeno doznačavanje sredstava iz Državnog proračuna za promociju i subvencije ➔ poboljšanje cestovne infrastrukture (puštanje u promet novih 177 km autoceste Zagreb-Split i završetak cestovnog pravca Zagreb-Rijeka) ➔ dobre pripreme i intenzivniji brodski i trajektni promet (uključivanje novog broda i dva trajekta u flotu «Jadrolinije») ➔ intenzivniji zračni promet (uključivanje novog AIRBUS-a u flotu «Croatia Airlines»-a) ➔ puštanje u promet nagibnih vlakova na relaciji Zagreb-Split ➔ aktivnosti za poboljšanje protočnosti na granicama, cestama, lukama ➔ dobra protupožarna zaštita ➔ aktivnosti na sanaciji otpada ➔ uređenje većine turističkih mjesta ➔ ulaganje u komunalnu infrastrukturu (kanalizacija, lokalne ceste i prijevoz, plaže, šetnice i dr.) ➔ ulaganje u obnovu/uređenje većeg broja hotela i dr. smještajnih objekata i pratećih sadržaja (oko 250-300 mln EUR) ➔ izgradnja novih hotela ➔ pojačani nadzor i kontrole Državnog inspektorata 	<ul style="list-style-type: none"> ➔ stanje na međunarodnom tržištu <ul style="list-style-type: none"> • recesija u EU i drugim emitivnim zemljama • strah od terorističkih napada • suzdržanost u potražnji i kasni/odgođeni booking • snažne promotivne i druge tržišne aktivnosti konkurencije (damping cijene, posebne ponude) • kasni početak školskih praznika u nekim njemačkim pokrajinama ➔ kasni završetak radova na dijelu lokalne infrastrukture i dr. građevinskih radova u nekim turističkim mjestima ➔ kasni završetak obnove/uređenja dijela hotela i dr. smještajnih objekata ➔ loše vremenske prilike u dijelu sezone i cvjetanje mora u Istri ➔ Europsko nogometno prvenstvo ➔ neusklađenost kvalitete i cijene dijela smještajne i dr. ponude ➔ nefleksibilna politika cijena i tržišta dijela gospodarskih subjekata u odnosu na predvidive tržišne i dr. oscilacije ➔ neorganiziranost plasmana velikog dijela ponude soba i apartmana građana iznajmljivača ➔ jak tečaj domaće valute ➔ isključivanje iz komercijalne funkcije dijela kapaciteta koji se nisu mogli urediti (hoteli, kampovi) ➔ zakašnjele i nedovoljne pripreme u dijelu lokalnih jedinica, turističkih zajednica i gospodarskih subjekata

Međutim, ova turistička godina je pokazala i određene nedostatke u ukupnoj turističkoj ponudi od kojih su najvažniji:

- ➔ nezadovoljavajuća struktura ukupnih smještajnih kapaciteta (pre mali udjel hotela i drugih kvalitetnih smještajnih objekata),
- ➔ tržišna neprilagođenost i nefleksibilnost dijela hotelskih i dr. tvrtki,
- ➔ neorganiziranost plasmana dijela smještajnih kapaciteta zbog čega su izuzetno osjetljivi na tržišne i druge poremećaje,
- ➔ nezadovoljavajuća komunalna infrastruktura koja na nekim područjima nije pratila povećanu izgradnju komercijalnih i drugih turističkih kapaciteta,
- ➔ neplanska/pretjerana izgradnja soba i apartmana bez izgradnje komunalnih i drugih pratećih sadržaja u turističkoj destinaciji, što dugoročno smanjuje njihovu tržišnu atraktivnost,
- ➔ neusklađenost cijena i kvalitete u dijelu ponude,
- ➔ nepravovremeni završetak građevinskih i drugih radova, što ometa mir turista,
- ➔ i dalje prisutan problem buke u turističkim mjestima,
- ➔ zbog nezavršenog procesa privatizacije, kao i loše provedene privatizacije, dio hotela i drugih smještajnih objekata još uvijek nije uređen na razinu koja bi omogućavala konkurentnost na međunarodnom tržištu i dr.

Podaci Hrvatske turističke zajednice pokazuju da se tijekom rujna bilježi 15-20% veći dolazak gostiju, što ukazuje na dobru posezonu. Ti podaci, a i podaci gospodarskih tvrtki, pokazuju da će Hrvatska ove godine u cjelini ostvariti planirane fizičke i financijske rezultate. Međutim, isto tako treba uzeti u obzir i činjenicu da Hrvatska već petu godinu za redom (od 2000. godine) bilježi kontinuirano (relativno) visoki rast prometa po čemu je izuzetak među konkurentskim mediteranskim/europskim turističkim zemljama. Iako je u prethodnih nekoliko godina u svim segmentima došlo do (ponegdje i bitnih) poboljšanja naše ponude, da bi se dugoročno osigurala konkurentnost našeg turizma na međunarodnom turističkom tržištu, potrebno je i dalje raditi posebice na :

- ➔ poboljšanju krupne infrastrukture i prometa,
- ➔ poboljšanju komunalne infrastrukture,
- ➔ promjeni strukture i poboljšanju kvalitete smještajne ponude,
- ➔ sprječavanju bespravne i neplanske izgradnje i zaštiti prostora od daljnje devastacije i zagađivanja,
- ➔ poticanju izgradnje novih kvalitetnih objekata i obnove/uređenja svih postojećih hotela i drugih smještajnih objekata,
- ➔ poticanju razvoja dodatne ponude i sadržaja u turističkim destinacijama,
- ➔ poticanju razvoja domaćeg turizma radi smanjenja ovisnosti o tržišnim i drugim poremećajima na međunarodnom tržištu,
- ➔ poticanju razvoja kontinentalnog i selektivnih oblika turizma radi diversifikacije turističke ponude i dr.